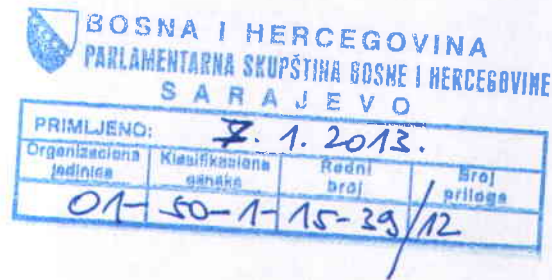

Broj/Број: 01-50-2-13-46/12
Sarajevo/Сарајево, 3. сiječnja 2013.

ZASTUPNIKU
U ZASTUPNIČKOM DOMU
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE
- Senadu Šepiću -

Predmet: Odgovor povodom zastupničkog pitanja postavljenog Kolegiju
Zastupničkog doma

Poštovani,

Kolegij Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na 46. sjednici, održanoj 3. siječnja 2013. godine, upoznao se sa Vašim zastupničkim pitanjem postavljenim na 39. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 18. maja prosinca. godine, koje glasi:

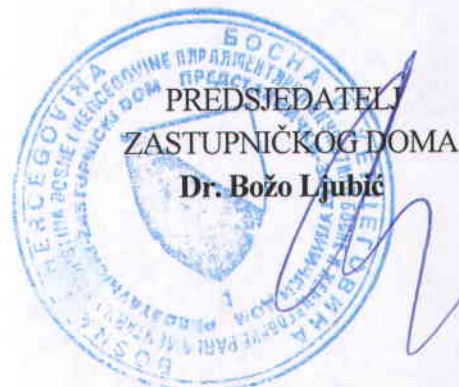
„Podnio sam inicijativu za financiranje institucija kulture od značaja za BiH, s posebnim naglaskom na Zemaljski muzej. Nakon što je nadležno povjerenstvo uputilo i zatražilo dodatno mišljenje od Vijeća ministara BiH, ta je inicijativa negdje nestala. Ovim putem ponovno obnavljam pitanje i inicijativu za Kolegij Doma. Dakle, pitam – što je s ovom inicijativom i apeliram na žurnost razmatranja ove inicijative, ponovno ne podcrtavajući značaj i položaj institucija kulture. Ponavljam, s posebnim naglaskom na Zemaljski muzej BiH.“;

U svezi s tim, želim Vas podsjetiti da je Kolegij Zastupničkog doma na 27. sjednici, održanoj 14. ožujka 2012. godine donio Odluku o vjerodostojnom tumačenju članka 156. Poslovnika Zastupničkog doma, gdje je navedeno da „Kolegij doma nema status drugog subjekta propisan člankom 156. stavak (1) Poslovnika, s obzirom da je riječ o članovima Zastupničkog doma“.

U privitku Vam dostavljam Odluku Kolegija, broj: 01-50-2-13-27/12 od 14. ožujka 2012. godine, sa obrazloženjem.

S poštovanjem,

Privitak: Odluka

22.03.2012

01-02-4-414/12

Na temelju članka 20.h) Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 33/06, 41/06, 81/06, 91/06, 91/07 i 87/09), Kolegij Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, na sjednici 27. održanoj 14. 3. 2012. godine, donio je

ODLUKU
o tumačenju članka 156. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine
Bosne i Hercegovine

Članak 1.

Kolegij Doma nema status drugog subjekta propisan člankom 156. stavak (1) Poslovnika, budući da je riječ o članovima Zastupničkog doma.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu sljedećega dana od dana donošenja.

Broj: 01-50-2-13-27/12

Datum: 14. 3. 2012.

Kopija: svim zastupnicima

PREDSJEDATELJ
ZASTUPNIČKOG DOMA
Dr. Milorad Živković

OBRAZLOŽENJE

Na sjednicama Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH u nekoliko je navrata problematizirana mogućnost postavljanja zastupničkih pitanja Kolegiju Zastupničkog doma, o čemu su davana različita tumačenja. U cilju otklanjanja nedoumica, Kolegij Doma odlučio je, sukladno članku 20. h) Poslovnika Doma, dati tumačenje spornih odredaba Poslovnika.

U Poglavlju VIII. *Aktivnosti informiranja* Poslovnika Doma, u posebnom ODJELJKU A. *Zastupnička pitanja*, člancima 151.-157. uređeno je sljedeće: postavljanje pitanja, podnošenje pitanja, usmeni odgovor, obrazloženje pitanja i odgoda rasprave o pitanju, odgovor u pisanom odliku i pitanja drugim subjektima. Opća je odredba da: **„Zastupnici mogu postavljati pitanja Vijeću ministara BiH ili bilo kojem njegovom članu, samostalnim upravama, zavodima i direkcijama. Pitanja se odnose na specifične činjenice, situacije ili dio informacije iz njihove nadležnosti“** (članak 151. Poslovnika). Također, u članku 156. (Pitanja drugim subjektima) stavak (1) jasno je propisano sljedeće: **„Zastupnici mogu postavljati pitanja u vezi sa specifičnim činjenicama ili situacijama i drugim subjektima, koji odgovore dostavljaju u pisanom obliku.“**

Pitanje vjerodostojnog tumačenja članka 156. Poslovnika razmatrano je na 25. sjednici Kolegija Zastupničkog doma, održanoj 1. 2. 2012. godine. Kolegij je zaključio potrebnim do sljedeće sjednice pribaviti podatke o načinu reguliranja ovoga pitanja u parlamentima susjednih zemalja – Srbije, Hrvatske i Slovenije. Istraživački sektor Zajedničke službe Tajništva Parlamentarne skupštine BiH zadužen je za pribavljanje podataka o tome je li i na koji način u poslovnicima o radu parlamenata ovih zemalja propisana mogućnost postavljanja zastupničkih pitanja kolegiju i predsjedatelju doma odnosno parlamenta. Također je zaključeno da će se ti podaci uzeti u obzir pri odlučivanju o vjerodostojnom tumačenju članka 156. Poslovnika.

Istraživački sektor Zajedničke službe Tajništva Parlamentarne skupštine BiH je 13. 2. 2012. dostavio tražene podatke iz kojih je vidljivo da poslovnici navedenih zemalja ne sadrže odredbe kojima se propisuje postavljanje zastupničkih pitanja predsjedniku parlamenta ili postavljanje „zastupničkih pitanja drugim subjektima“, u smislu članka 156. Poslovnika Zastupničkog doma.

Kolegij Zastupničkog doma je na 27. sjednici, održanoj 14. ožujka 2012., ponovno razmatrao pitanje vjerodostojnog tumačenja članka 156. Poslovnika, pri čemu su uzeti u obzir i navedeni podaci, te je zauzeo konačni stav o ovom pitanju kako je i navedeno u Odluci.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
Generalno tajništvo

Broj: 05-50-1-3752/12
Sarajevo, 28.2.2013. godine

01/e-50-1

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO:	19.03.2013		
Organizacione jedinice	Klasifikaciona oznaka	Titulni broj	Broj priloga
01-50-1-15-3752/12			

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH

- Zastupnički dom -

SARAJEVO

PREDMET: Odgovor na zastupničko pitanje – dostavlja se

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 40. sjednici održanoj 28.2.2013. godine, utvrdilo je Odgovor na pitanje koje je postavio Senad Šepić, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

U privitku prosljeđujemo Odgovor radi njegovog dostavljanja zastupniku.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kutleša

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA**

Broj: 05-50-1-3752/12
Sarajevo, 28.2.2013. godine

Senad Šepić, poslanik u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, na 39. sjednici Predstavničkog doma održanoj 18. decembra 2012. godine, postavio je sljedeće poslaničko pitanje:

„Želim evo ponovo da uputim inicijativu Vijeću ministara BiH, da nam pripremi i hitno dostavi ovdje u Parlamentarnu skupštinu, informaciju o evropskom putu i poziciji naše zemlje u procesu približavanja EU. Ja ću ovaj put to proširiti i na NATO.“

Na postavljeno pitanje, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 40. sjednici održanoj 28. 2. 2013. godine, utvrdilo sljedeći

ODGOVOR

Polazeći od potrebe očuvanja trajnog mira, sigurnosti i stabilnog demokratskog i sveukupnog državnog razvoja, kao i uključivanja Bosne i Hercegovine (BiH) u savremene evropske, političke, ekonomske i sigurnosne integracione tokove, BiH je pristupanje evroatlanskim integracionim procesima, odnosno NATO-u, utvrdila kao jedan od prioriteta vanjske politike.

Opredjeljenost BiH NATO integracijskom procesu, kao i namjera BiH da provede neophodne reformske procese u tom pravcu, iskazana je u izjavi Predsjedništva BiH iz 2001. godine u kojoj se, između ostalog, kaže da je „BiH spremna da prihvati obaveze i prava koja se primjenjuju u porodici evroatlantskih zemalja, te da učestvuje i aktivno doprinosi kolektivnoj sigurnosti ... Spremni smo, da uz pomoć NATO, provedemo reformske procese u odbrambenom sektoru i resstruktuiramo Oružane snage BiH, kako bi postali članom navedenih integracija“. Takođe, u dokumentima „Odrambena politika BiH“, „Sigurnosna politika BiH“, te Zakonu o odbrani BiH, regulirano je da će institucije BiH preduzimati sve aktivnosti i mjere iz njihove nadležnosti u cilju pristupanja BiH NATO-u.

Upravo je ova aspiracija za članstvo u NATO-u rezultirala uviđanjem neophodnosti provođenja sistemskih reformi i formiranjem Komisije za reformu odbrane 2003.godine, što je ishodilo uspostavljanjem jedinstvenih državnih institucija odbrane (Ministarstvo odbrane i Oružane snage BiH) i jedinstvenog lanca komandovanja i parlamentarnog nadzora nad oružanim snagama. U procesu kreiranja jedinstvenih i održivih oružanih snaga bilo je potrebno provesti i značajna smanjenja broja pripadnika, odnosno demobilizaciju pripadnika oružanih snaga, koji po osnovu starosti nisu mogli ostati u oružanim snagama, a što je bio izuzetno zahtjevan i složen proces. Dakle, suština ovog perioda reforme odbrane ogledala se u uspostavi kapaciteta odbrane u organizacijskom

smislu, dok je u narednoj fazi (2004. i dalje) akcenat bio i još uvijek je na izgradnji funkcionalnosti i efikasnosti tih kapaciteta, u skladu sa proklamovanim ciljevima vanjske politike BiH u pogledu pristupanja evroatlantskim integracijama.

Cijeneći napore koje je BiH učinila u okviru NATO integracija NATO je, na samitu u Rigi u novembru 2006. godine, pozvao BiH da pristupi NATO programu „Partnerstvo za mir“ (PfP) koji je dizajniran za zemlje aspirante za članstvo u NATO, u cilju institucionalne i organizacione pripreme zemlje i postizanja potrebnih standarda za pomenuto članstvo. Nakon poziva, BiH je potpisala *Okvirni sporazum BiH – NATO* u oblasti NATO integracija i saradnje sa NATO-om, u decembru 2006. godine, čime je BiH zvanično postala članica PfP-a, što je predstavljalo novi izazov i priliku za daljnje napredovanje u NATO integracijskom procesu i provođenju daljnjih reformi u oblasti odbrane. Time je osiguran kontinuitet reformskog procesa kao nužan preduslov u procesu transformacije odbrambenog sistema ali i društva u cjelini u NATO kompatibilnu strukturu.

Slijedeći dinamiku i definirane korake u NATO integracijskom procesu BiH je pripremila *Prezentacijski dokument BiH* dostavljen NATO-u januaru 2007. godine, kojim su definirani principi, ciljevi i područja saradnje koje BiH želi razvijati sa NATO-om (između ostalog: Komandovanje, konsultacije i kontrola, Odrambeno planiranje i budžetiranje, Demokratska kontrola oružanih snaga i odbrambenih struktura, Konceptija, planiranje i operacionali aspekti operacija podrške miru i dr.). Takođe, BiH preuzela obavezu razvijanja različitih mehanizama saradnje sa NATO-om, baziranih na dvogodišnjem vremenskom ciklusu, kao što su *Proces planiranja i revizije, Individualni partnerski program, Individualni partnerski akcioni plan, Akcijski plan za članstvo*.

Sušтина pomenutih mehanizama saradnje je da se, kroz njihovu implementaciju, odnosno implementaciju aktivnosti i ciljeva koji su definirani u pojedinim programima saradnje, zemlja aspirant postepeno priprema za punopravno članstvo u NATO-u, u pogledu kapaciteta i njihove funkcionalnosti u skladu sa postojećim NATO standardima. U ranim fazama saradnje akcenat je na odbrambenom sektoru, da bi se kasnije, sa uslozljavanjem oblika saradnje sa NATO-om, proširio na sve segmente zemlje (politički i sigurnosni sistem, ekonomija, pravni sistem i dr).

Kao naredni korak u NATO integracijama BiH je, po prijemu u PfP, razvila saradnju sa NATO-om na nivou *Procesa planiranja i revizije (PARP)*. PARP je mehanizam koji omogućava identifikaciju snaga i sposobnosti partnerske zemlje koji mogu biti na raspolaganju NATO-u u pogledu vjezbi i NATO vođenih operacija, te planiranje razvoja ovih sposobnosti i kapaciteta. Koristi se i kao jedan od glavnih mehanizama za vođenje i procjenu odbrambenog i vojnog napretka u reformama. Osim toga, učestvovanje partnerske zemlje u PARP-u je i preduslov za pristupanje MAP-u. U okviru PARP-a, partnerska zemlja treba prvo da pripremi tzv. *PARP Pregled (odgovore na PARP Upitnik)*, u kojem definiira snage i kapacitete koji će biti na raspolaganju NATO-u, daje prikaz odbrambenih planova, strukture oružanih snaga, podatke o budžetu i dr. Na osnovu ovih informacija NATO razvija prijedlog *Partnerskih ciljeva (PG)*, koje nakon usaglašavanja i međusobnih konsultacija, partnerska zemlja prihvata i deklarira kao ciljeve saradnje u okviru PARP-a. NATO kontinuirano prati i analizira napredak koji ostvaruje partnerska zemlja u implementaciji PG-a, tokom dvogodišnjeg ciklusa, putem *PARP Procjene (PARP Assessment)*, čime se daju smjernice za daljnji razvoj u okviru ovog mehanizma saradnje.

BiH učestvuje u PARP procesu od 2007. godine i trenutno se nalazi u četvrtom ciklusu (prvi ciklus uspješno je okončan u 2009. godini). Četvrti ciklus PARP-a počeo je u junu 2012. godine, kada je dostavljen PARP Upitnik 2012 od strane NATO Štaba Brisel. Ministarstvo odbrane, kao nosilac PARP aktivnosti, a u saradnji sa Ministarstvom vanjskih poslova i Ministarstvom sigurnosti, pripremio je odgovore na predmetni upitnik, koji su u potpunosti obrađeni i konsolidovani do kraja

augusta tekuće godine. Nacrt odgovora na PARP Upitnik 2012 dostavljen je Komisiji za NATO integracijski proces BiH koja je na svojoj 1. redovnoj sjednici, održanoj u septembru 2012. godine, usvojila zaključak kojim se daje saglasnost na upućivanje predmetnih odgovora nadležnim autoritetima NATO Štaba u Briselu, u svrhu daljnjeg razmatranja i usaglašavanja. Odgovori na PARP Upitnik su dostavljeni NATO Štabu u Briselu u septembru 2012. godine. Shodno ciklusu PARP procesa, u martu iduće godine planiran je dolazak NATO tima, s ciljem diskusije i konačnog usaglašavanja ponuđenih odgovora na PARP Upitnik, te izrade Prijedloga PARP Procjene za prezentiranje pred Sjevernoatlanskim vijećem (NAC), u formatu „28+1“.

Takođe, u okviru PARP-a BiH je prihvatila i setove PG-a, koji predstavljaju ciljeve saradnje sa NATO-om usmjerene na izgradnju kompatibilnih odbrambenih i drugih kapaciteta BiH, prema sljedećem: Prvi set (2008. godina) – 31 cilj, Drugi set (2010. godina) – 37 ciljeva i Treći set (2012. godina) – 39 ciljeva. Do sada BiH je uspješno okončala implementaciju 5 ciljeva, s tim da se može iskazati ocjena da je ukupna dosadašnja implementacija PG-a, u osnovi, imala pozitivan trend, posebno u domenu implementacije PG koji su u nadležnosti ZŠ OS BiH, pri čemu je osnovni limitirajući faktor bio ograničeni vojni budžet, odnosno potrebna finansijska sredstva za implementaciju pojedinih PG-a. Posebna pažnja posvećena je obuci jedinica koje su deklarirane u okviru PARP procesa (vod za uništavanje neeksplozivnih ubojnih sredstava, vod pješadije, vod vojne policije).

BiH je u 2009. godini, u okviru PARP-a, inicirala program „*Koncept operativnih sposobnosti (OCC)*“, kao logičan korak u daljnjim implementaciji PARP-a koji je usmjeren na kolektivnu obuku jedinica OS BiH deklariranih u ovom programu, odnosno voda za uništavanje eksplozivnih ubojnih sredstava i pješadijske čete. Izvršeno je SEL-1 ocjenjivanje (ocjenjivanje koje provode certificirani ocjenjivači OS BiH) deklariranih OCC jedinica OS BiH u aprilu 2011. godine, dok je NEL-1 ocjenjivanje deklariranih jedinica (ocjenjivanje koje provode NATO ocjenjivači) realizovano 2012. godine. Bit navedenih ocjenjivanja je da se stekne uvid u trenutni stepen opremljenosti i osposobljenosti deklariranih jedinica OS BiH u pogledu spremnosti za učešće u operacijama podrške miru i NATO vježbama.

PARP, koji je najvećim dijelom usmjeren na obrambene strukture, pokazao se dobrim alatom za izgradnju sposobnosti oružanih snaga što za rezultat ima stalno proširenje veličine i obima deklariranih snaga i njihovo postupno uključanje u NATO vođene operacije podrške miru kao što to sada BiH čini u operaciji ISAF. Kroz PARP je pokrenut i „Pregled obrane“ kao sveobuhvatan proces koji treba potaknuti rješavanje ključnih pitanja funkcionalnosti, operativnosti i dugoročne održivosti odbrambenog sistema BiH.

Istovremeno sa početkom učešća u PARP-u, BiH je 2007. godine razvila saradnju sa NATO-om na nivou *Individualnog partnerskog programa (od 2013. godine Individualni partnerski program saradnje-IPCP)*, koji predstavlja operativno prevođenje ciljeva navedenih u *Prezentacijskom dokumentu BiH i PG-a dogovorenih s NATO-om tokom PARP procjene*. Na osnovu *Evroatlanskog partnerskog radnog programa (sada Partnerski meni saradnje-PCM)*, sve zemlje članice PFP-a izrađuju IPCP. IPCP obuhvata period od dvije godine, a li se vrši njegovo revidiranje i ažuriranje svake godine, odnosno izrađuje se za svaku kalendarsku godinu. PCM sadrži ponudu događaja i aktivnosti NATO-a za narednu godinu u kojima je dozvoljeno učešće zemalja članica PFP-a.

BiH je, do sada, realizirala šest ciklusa IPCP-a, dok je uspješnost realizacije bila sljedeća:

IPCP BiH	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Aktivnosti	39	111	131	127	-	-
Događaji	45/22	175/106	183/118	180/127	194/152	188
Procenat realizacije	50 %	60 %	64 %	70 %	78 %	82 %

Saradnja BiH i NATO-a na nivou *Individualnog partnerskog akcionog plana (IPAP)* je jedan od najznačajnijih mehanizama partnerskih odnosa, posebno u oblastima produbljivanja međusobne saradnje i provođenja reformskih procesa neophodnih za stvaranje preduslova za prijem u NATO, a obuhvaća: 1) Politička i sigurnosna pitanja, 2) Odbrambena i vojna pitanja, 3) Pitanja vezana za informiranja šire javnosti, nauku, zaštitu životne okoline, te planiranja odgovora na vanredne situacije, 4) Administrativna pitanja, pitanja sigurnosne zaštite i resursa. BiH je pristupila IPAP-u u 2007. godini, s tim da je praktično korištenje ovog mehanizma saradnje sa NATO-om otpočelo početkom 2008. godine (*prvi ciklus*).

Odmah po okončanju implementacije prvog ciklusa IPAP-a (zaključno sa 2009. godinom), nadležna ministarstva i institucije BiH, pod vođstvom *NATO Koordinacijskog tima Vijeća ministara BiH*, kao nadležnog nacionalnog tijela za pitanja NATO integracijskog procesa BiH, izradili su prijedlog dokumenta IPAP-a koji definira tekuci ciklus saradnje sa NATO-om, za period 2011-2013. godina, koji je usvojen od strane *Sjevernoatlantskog vijeća (NAC)* u februaru 2011. godine.

U junu 2011. godine uspješno su provedene konsultacije sa ekspertnim timom NATO štaba Brisel u vezi sa dokumentom *Samoprocjene implementacije IPAP BiH za 2010/prvi kvartal 2011. godine (Samoprocjena)*, kojim je procijenjena uspješnost implementacije IPAP-a. Dokument Samoprocjene je u septembru 2011. godine usvojen od strane NATO PPC-a. Generalno je ocjenjeno da je realizacija planiranih aktivnosti bila uspješna, te da su planirani ciljevi najvećim dijelom ostvareni, posebno imajući u vidu složenu situaciju koja je preovladavala tokom godine u pogledu privremenog finansiranja institucija BiH.

Krajem 2011. godine pokrenuta je izrada analize *implementacije IPAP BiH za preostali dio 2011. godine (Samoprocjena)*, odnosno period april 2011-mart 2012. godina, koja je dostavljena NATO Štabu Brisel u februaru 2012. godine. Ista je, nakon što u 2012. godini nije aktivirano članstvo BiH u MAP-u, razmatrana na zajedničkom sastanku nadležnih autoriteta i Komisije za NATO integracijski proces u septembru iste godine, u svrhu ažuriranja informacija iz dokumenta Samoprocjene za preostali period 2012.

Takođe, Komisija za NATO integracijski proces BiH (koja je u julu 2012. godine zamijenila NATO Koordinacijski tim VM BiH) donijela je, na svojoj 2. redovnoj sjednici održanoj u oktobru 2012. godine, zaključak o izradi prijedloga dokumenta IPAP-a za naredni (*treći*) ciklus, odnosno period 2013-2015. godina, koji bi trebao biti definiran do februara tekuće godine i dostavljen NATO Štabu Brisel radi daljnjeg usaglašavanja i usvajanja. U slučaju da BiH „aktivira“ članstvo u *Akcijskom planu za članstvo (MAP)*, implementacija trećeg ciklusa IPAP-a biti će „prijevremeno“ okončana i preći će se na implementaciju obaveza i ciljeva saradnje BiH i NATO-a u okviru MAP-a.

Cijeneći pozitivan trend u realizaciji obaveza BiH koje proizilaze iz NATO programa „Partnerstvo za mir“ (PFP), kao i postignute rezultate u procesu stvaranja neophodnih pretpostavki za pristupanje NATO-u, zemlje članice NATO-a su na Samitu NATO-a, održanog u Bukureštu, aprila 2008.g., pozvale Bosnu i Hercegovinu na proširenje saradnje na nivou *Intenziviranog dijaloga (ID)*. ID suštinski predstavlja fazu odnosa između zemlje aspiranta za članstvo u NATO-u i NATO-a, koja je

fokusrana primarno na očekivanja NATO-a od zemlje aspiranta u oblastima spoljne i unutrašnje politike, pri čemu se provode međusobne intenzivne konsultacije i pregovori o političkim, vojnim, pravnim, ekonomskim i sigurnosnim pitanjima, vezanim za eventualno članstvo u NATO-u zemlje aspiranta. Svrha pomenutih konsultacija je da se sva predmetna pitanja u potpunosti pojasne, prepoznaju nedostaci i definiraju potrebne akcije, kako bi zemlja aspirant postala kredibilan kandidat za članstvo u NATO-u. U hronološkom pogledu, ID prethodi fazi međusobne saradnje na nivou MAP-a, koja, potom, eventualno vodi do punopravnog članstva zemlje aspiranta u NATO-u.

Konsultacije se provode na osnovu *Inicijalnog dokumenta za diskusiju u oblasti ID (IDP)*, koji predstavlja prezentaciju ciljeva koje partnerska zemlja planira realizirati u svrhu daljnje produbljivanja međusobne saradnje i provođenja unutrašnjih reformskih procesa. Na osnovu prihvaćene verzije IDP-a, u septembru 2008. g. u Briselu je održan prvi sastanak predstavnika BiH i NATO eksperta za ID, čime su zvanično otpočele konsultacije u oblasti ID-a, a ujedno je i definiran načelan Plan konsultacija po pojedinim poglavljima ID-a. BiH je, zaključno sa junom 2009. godine, uspješno okončala pomenute konsultacije i time učinila još jedan značajan korak ka članstvu u NATO-u.

Nastavljajući napredak u oblasti NATO integracija BiH je u oktobru 2009. godine aplicirala za Akcijski plan za članstvo u NATO (MAP). Nekoliko informacija o MAP-u: Radi se o sveobuhvatnom programu saradnje sa NATO-om koji se odvija kroz jednogodišnje cikluse, za razliku od IPAP-a koji obuhvata dvogodišnji period planiranja i implementacije, odnosno vremenska dinamika planiranja i implementacije aktivnosti u MAP-u odnosi se na kraći period čime je osigurano detaljnije definiranje pojedinih ciljeva saradnje. Period učestvovanja u MAP nije ograničen, odnosno traje do momenta kada NATO procjeni da je zemlja aspirant spremna za članstvo u Savezu. Na pr. Republika Hrvatska je bila 6 ciklusa u MAP-u, Republika Albanija 10, Makedonija participira od 1999. godine, a Crna Gora je trenutno u drugom ciklusu i td.

MAP obuhvata, praktično, sve segmente reformskih procesa države (politika, sigurnosni aspekti, ekonomija, pravna legislativa i dr.) za razliku od prethodnih mehanizama (IPCP, IPAP, PAPP i dr.) koji se većim dijelom odnose na odbrambenu dimenziju. Analogno tome, obaveze koje proizilaze iz članstva u MAP-u su, sada, u nadležnosti svih ministarstava i institucija BiH, a ne samo pojedinih kao što je to bio slučaj na pr. u PAPP procesu gdje je primarna uloga MO i OS BiH. Pretpostavka je da će u pojedinim fazama implementacije MAP-a biti neophodno i involviranje entitetskih vlada ili institucija, na pr. u oblasti pravne legislativne i sl. Prema tome, članstvo i implementacija obaveza iz MAP-a podrazumijeva mobiliziranje cjelokupnog državnog aparata, te pojačanu međuresornu saradnju.

U pogledu finansijskih resursa potrebnih za implementaciju u okviru MAP-a oni su značajno uvećani obzirom da se, na primjer, u pogledu oružanih snaga sada tretiraju cjelokupne snage a ne samo deklarirane jedinice kao što je to slučaj u PAPP-u (EOD vod, vod pješadije i sl). Ili, u oblasti koja tretira pravna pitanja ona više nisu koncentrirana na pojedine segmente državnog zakonodavstva u vezi sa NATO pravnom legislativom, na pr. kao što je to bio slučaj kod usvajanja i implementacije NATO/PPF SOFA, nego na kompatibilnost cjelokupne zakonske legislative države (ustav, zakoni i dr.). Nadajmo se, u pogledu finansiranja realizacije aktivnosti IPP-a, a koje je do sada najvećim dijelom bilo osigurano od strane NATO-a, odnosno NATO zemalja, članstvom u MAP-u neće biti drastično umanjen procenat tog finansiranja, niti će Saveznici kruto insistirati na određenom procentu aktivnosti koje mora finansirati sama država aspirant (BiH), barem u početnom periodu, ali će važiti da zemlja demonstrira spremnost da određeni dio tih aktivnosti finansira sama, u skladu sa postupnom raspoloživim finansijskim resursima i da to i provede. Konačno, promatrano sa stanovišta brzoće članstva, MAP omogućava daljnje provođenje reformskih procesa i postizanje potrebnog nivoa interoperabilnosti zemlja aspiranta sa NATO standardima. Zemlja ima mogućnost da usmjeri svoje napore i pripreme na ciljeve i prioritete koji su

od značaja za nju, uz asistenciju i pomoć NATO-a, praktično u svim segmentima društva (politika, sigurnost, ekonomija, odbrana i dr). Svakako, najveća prednost je što članstvo u MAP-u predstavlja, uslovno rečeno, zadnju stepenicu ka punopravnom članstvu u NATO-u, a što je jedan od strateških ciljeva vanjske politike BiH, ali ponovno je potrebno naglasiti da članstvo u MAP-u nije bezuslovna garancija za to članstvo.

MAP obuhvata i tretira sljedeće oblasti:

Oblast političkih i ekonomskih pitanja - zemlja treba demonstrirati spremnost i sposobnost preuzimanja obaveza prema Vašingtonskom sporazumu i odgovarajućim odredbama Studije o proširenju NATO-a, slijediti osnovne principe ugrađene u Vašingtonski sporazum poput demokratije, individualnih sloboda i drugih odgovarajućih odredbi navedenih u preambuli; *Oblast odbrambeno-vojnih pitanja* - demonstrirati sposobnost doprinosa vojnoj i kolektivnoj odbrani i novim misijama Saveza, spremnost da se preuzmu rizici, odgovornosti, koristi i tereti zajedničke sigurnosti i kolektivne odbrane, obavezivanje na strategiju Saveza utvrđenu Strateškim konceptom i drugim izjavama na ministarskom nivou;

Pitanje resursa - raditi na osiguranju dovoljnih budžetskih sredstava kako bi BiH bila u stanju ispuniti obaveze koje podrazumijeva moguće članstvo, osigurati potrebne strukture za planiranje i realizaciju budžeta za odbranu kojima se ispunjavaju utvrđeni prioriteti u oblasti odbrane i osiguravaju šeme obuke u cilju upoznavanja osoblja sa praksama i procedurama NATO-a kako bi se pripremili za moguće buduće učešće u strukturama Saveza;

Oblast sigurnosnih pitanja - uspostaviti dostatan sistem čuvanja i sigurnosti najosjetljivijih informacija na način utvrđen sigurnosnom politikom NATO-a;

Oblast pravnih pitanja - analizirati i upoznati se sa odgovarajućim zakonskim rješenjima i sporazumima koji regulišu pitanje saradnje sa NATO-om, analizirati i nadzirati usklađenost domaćeg zakonodavstva sa pravilima i propisima NATO-a i dr.

Bosna i Hercegovina aplikirala je oktobru 2009. godine za MAP, ali u prvom razmatranju, u decembru 2009. godine aplikacija nije prihvaćena. Na neformalnom sastanku Sjevernoatlanskog vijeća (NAC) na nivou ministara vanjskih poslova, održanog u Talinu u aprilu 2010. godine, donešena je odluka da BiH bude primljena u MAP, na osnovu koje je NAC ovlašten da prihvati prvi Nacionalni godišnji program (ANP) onda kada BiH ispuní uslov knjiženja nepokretne perspektivne vojne imovine kao državne imovine i dato na korišćenje Ministarstvu odbrane i Oružanim snagama BiH.

U svrhu ispunjenja pomenutog uslova Predsjedništvo BiH je donijelo odluku o 63 perspektivne vojne lokacije i listi vodećih šest stranaka u BiH su, u martu 2012. godine, dogovorili principe raspodjele državne imovine.

Ministarstvo odbrane BiH je izradilo i dostavilo Vijeću ministara BiH u junu 2012. godine prijedloge za dva dokumenta radi razmatranja i usvajanja, čime bi otpočeo proces knjiženja perspektivnih vojnih lokacija, i to: „Sporazum o implementaciji dogovorenih principa o raspodjeli imovine“ i „Odluka o raspodjeli nepokretne vojne imovine“. Predsjedavajući Vijeća ministara BiH je preuzeo obavezu daljnje koordinacije sa Vladama entiteta u cilju realizacije sporazuma. Celokupni proces u vezi sa ovim pitanjima do sada nije okončan.

NATO Koordinacijski tim VM BiH (sadašnja Komisija za NATO integracijski proces BiH) je tokom 2010. i 2012. godine izradio prijedloge ANP BiH za periode 2010-2011. i 2012-2013. godina, ali isti nisu aktivirani obzirom da pitanje knjiženja nepokretne perspektivne vojne imovine nije bilo riješeno do septembra kalendarske godine, kada je predviđeno otpočinjanje MAP ciklusa, te je BiH nastavila sa implementacijom pratećeg mehanizma saradnje sa NATO-om (IPAP).

Trenutna situacija je sljedeća: NATO će i dalje insistirati na dosljednom ispunjenju preduslova koji je postavljen u vezi članstva BiH u MAP, odnosno registriranju perspektivne nepokretne vojne imovine (lokacija) kao vlasništva BiH datog na korištenje Ministarstvu odbrane i Oružanim snagama BiH. Bez ispunjenja ovog uslova BiH neće moći učiniti novi napredak u okviru NATO integracija, bez obzira na do sada uspješnu saradnju sa NATO-om i ostvarenim rezultatima.

Pored navedenog, BiH je u oblasti NATO integracija učinila značajne napore u pogledu **uništenja viškova naoružanja i minskoeksplozivnih sredstava (MES), te municije**, te je u periodu 2006-2012. godina uništeno 10.269 tona municije i MES-a, dok je preostalo za uništenje oko 17.700 tona istih sredstava, te 40.000 komada naoružanja.

Poseban segment aktivnosti koje BiH realizira u NATO integracijskom procesu je **učesće u međunarodnim operacijama podrške miru**. BiH je učestvovala u operaciji „Iračka sloboda“, od 2005-2008. godine, sa ukupno 337 pripadnika OS BiH (vod za uništavanje neeksplozivnih ubojnih sredstava i pješadijski vod za osiguranje baza). Od 2009. godine, u skladu sa relevantnim odlukama Predsjedništva BiH, BiH (OS BiH) trenutno učestvuju u misiji Snage međunarodne sigurnosne pomoći (ISAF) u Afganistanu, trenutno je raspoređeno:

- 8 štabnih oficira u sastavu njemačkog kontingenta, Regionalna komanda Sjever;
- 2 instruktora vojne policije u Vojno-policijskoj školi Kabul u okviru Američko-jadranske povelje;
- Pješadijska jedinica za obezbjeđenje jačine 45 pripadnika OS BiH u sastavu danskog kontingenta, Regionalna komanda Jugo-Zapad-provincija Helmand;
- Jedinica vojne policije jačine 26 pripadnika zajedno sa OS SAD, Nacionalna garda Maryland;
- U toku 2011. godine, BiH je donirala Vladi Afganistana 60 haubica 122 mm D30. Predsjedništvo BiH je donijelo odluku za dodatnih 24 haubice i ova donacija je u proceduri (20 haubica je za Vladu Afganistana, a 4 za MO SAD radi obuke);
- MO BiH je u informaciji za Predsjedništvo BiH o angažovanju OS BiH u toku 2013, 2014. i poslije 2014. godine, za period 2013-2014. godina predložilo isti nivo učesća kao u 2012. godini plus jedinica vojne policije koja je upućena u januaru 2013. godine, te da se pokrene procedura slanja instruktora rolova, npr. artiljerije, a u okviru Američko-jadranske povelje. Takođe, MO BiH, a na zahtjev Zamjenika komandanta Vrhovne savezničke komande u Evropi (SHAPE) predlaže da se pokrene procedura za učesće još jedne pješadijske jedinice za obezbjeđenje jačine 35 pripadnika OS BiH. Ova jedinica bi izvođavala misiju u okviru danskog kontingenta zajedno sa već postojećom (45 pripadnika). U skladu sa budžetom, dodatna pješadijska jedinica bi mogla biti upućena u 2014. godini.

Pored toga, BiH je participirala u UN misiji UNMEE u Etiopiji i Eritreji, u periodu 2001-2008. godina, sa ukupno 49 vojnih posmatrača, dok trenutno učestvuje u UN misiji MONUSCO, DR Kongo, sa 3 vojnih posmatrača.

Zaključak

Bosna i Hercegovina je nepopunjeno Otvorim sporazumom BiH-NATO u decembru 2006. godine preuzela, između ostalog obavezu razvijanja različitih mehanizama saradnje sa NATO-om (PARP, IPCC, IPP, MAP) usmjerenih na provođenje unutrašnjih reformskih procesa koji će omogućiti stvaranje realnih pretpostavki za konačno članstvo u NATO, odnosno izgradnje funkcionalnih kapaciteta u skladu sa NATO standardima.

Bosna i Hercegovina je provela potrebne reforme u pogledu restrukturiranja odbrambenog sektora (kreiranje Ministarstva odbrane i Oružanih snaga BiH), kao integralnog dijela svukupnih reformi u pogledu NATO integracija, te je nastavila sa provođenjem i drugih reformskih procesa u ostalim oblastima (sigurnosna, ekonomska, prva i druge oblasti).

Bosna i Hercegovina aktivno koristi postojeće mehanizme saradnje sa NATO-om, učestvuje u međunarodnim UN i operacijama podrške miru, kao ravnopravan partner, čime je evoluirala od pozicije subjekata kojem je bila potrebna pomoć u rješavanju konfliktnog stanja unutar zemlje do kredibilnog partnera i kontributora sistemu kolektivne sigurnosti.

Do sada, Bosna i Hercegovina je ostvarila značajan napredak u NATO integracijskim procesima, prepoznat od relevantnih domaćih i međunarodnih subjekata, prije svega NATO-a, ali je evidentno da je, zbog nerješavanja pitanja knjiženja perspektivne vojne imovine-uslova za aktiviranje članstva u MAP-u, nastao zastoј koji je posebno vidljiv ako se ima u vidu napredovanje drugih zemalja u okruženju u pogledu NATO integracija. S druge strane, nerješavanje pomenutog pitanja se negativno reflektuje na kredibilnost Bosne i Hercegovine kao aspiranta za članstvo u NATO-u, tim više, jer je na posljednjem NATO samitu, održanom u Čikagu 2012. g. Bosna i Hercegovina još jednom prepoznata kao kredibilan partner NATO-a.

Daljnji napredak Bosne i Hercegovine u NATO integracijskom procesu moguć je samo rješavanjem pitanja knjiženja perspektivne imovine, čime bi bilo moguće aktivirati članstvo u MAP-u, kao posljednjoj stepenici na putu Bosne i Hercegovine ka punopravnom članstvu u NATO-u. Svako odlaganje u ovom pogledu predstavlja nenadoknadivo kašnjenje i zastoј u NATO integracijama Bosne i Hercegovine, sa negativnim implikacijama i na druge integracione procese, prije svega evropski integracioni proces Bosne i Hercegovine.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
Generalno tajništvo

Broj: 05-50-1-3752/12
Sarajevo, 28.2.2013. godine

01/2-50-1

07

BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRIMLJENO:		04.03.2013	
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-50-1-15-39/R			
01-50-19-1382/12			

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BIH

- Zastupnički dom -

SARAJEVO

PREDMET: Odgovor na zastupničko pitanje – dostavlja se

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 40. sjednici održanoj 28.2.2013. godine, utvrdilo je Odgovor na pitanje koje je postavio Senad Šepić, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

U prilogu prosljeđujemo Odgovor radi njegovog dostavljanja zastupniku.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kutleša

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA

Broj: 05-50-1-3752/12
Sarajevo, 28.2.2013. godine

Gospodin Senad Šepić, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, na 39. sjednici Zastupničkog doma održanoj 18.12.2012. godine, uputio je sljedeću zastupničku inicijativu:

"Predlažem da Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, u saradnji sa entitetskim i kantonalnim vladama, Odjelom za obrazovanje Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i Konferencijom ministara obrazovanja u Bosni i Hercegovine, pripremi informaciju sa prijedlogom mjera u cilju smanjenja težine školske torbe za učenike u osnovnim školama."

Na upućenu inicijativu, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 40 sjednici održanoj 28.02.2013. godine, utvrdilo sljedeći

ODGOVOR

Prema Zakonu o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine, Ministarstvo civilnih poslova u oblasti obrazovanja nadležno je za utvrđivanje osnovnih principa koordinacije aktivnosti, usklađivanje planova entitetskih tijela vlasti i definiranje strategije na međunarodnom planu. Sukladno ustavnom uređenju Bosne i Hercegovine, obrazovanje je pravno regulirano zakonima entiteta Republike Srpske, kantonalnim zakonima u Federaciji Bosne i Hercegovine i zakonima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Na razini Bosne i Hercegovine 2003. godine usvojen je Okvirni zakon za osnovno i srednje obrazovanje ("Službeni glasnik BiH, br.18/03 od 1.7.2003. godine), kojim je propisano da nadležne obrazovne vlasti imaju šest mjeseci za usklađivanje svojih sa Okvirnim zakonom. Sve nadležne obrazovne vlasti entiteta Republike Srpske, županija u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (sa izuzetkom Kantona Središnja Bosna) usvojile su ili jedinstveni zakon ili odvojene zakone za osnovno i srednje obrazovanje za koje tvrde da su usuglašeni sa Okvirnim zakonom o osnovnom i srednjem obrazovanju u BiH.

Zahvaljujući Okvirnom zakonu i njemu prilagođenim zakonima na drugim razinama vlasti napravljen je značajan korak u reformi i modernizaciji osnovnog i srednjeg obrazovanja u Bosni i Hercegovini. Riječ je, između ostalog, o uvođenju poučavanja usmjerenom na učenika; rasterećenju nastavnih planova i programa, te boljoj suradnji škola, roditelja i lokalne zajednice. Sve ovo nadležne obrazovne vlasti uredile su odgovarajućim zakonskim i podzakonskim aktima.

Na osnovu pristiglih odgovora nadležnih obrazovnih vlasti u entitetima, županijama/kantonima i Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, dostavljamo pregled niza

predloženih mjera u cilju smanjenja težine školske torbe za učenike u osnovnim školama. Predložene mjere se mogu podijeliti na kratkoročne i srednjoročne.

Kratkoročne mjere (koje se u nekim sredinama već primjenjuju, a u drugima su u pripremi):

- Prema preporukama Svjetske zdravstvene organizacije, na razini svih nadležnih ministarstava obrazovanja donijeti pedagoške standarde za osnovno obrazovanje u kojima će maksimalna težina školske torbe s priborom i opremom biti ograničena na 10 posto tjelesne težine djeteta. (Naprimjer, za prvaka koji u školu kreće sa 6 godina i čija je prosječna težina 22 kg, torba ne smije biti teža od 2,2 kg.);
- Na početku svake školske godine dati roditeljima precizne upute o neophodnom materijalu za svaki školski predmet (jedan predmet = 1 udžbenik + 1 sveska) i o tome kakva treba biti školska torba sukladno uzrastu učenika;
- Prilikom donošenja nastavnih planova i programa, te pisanja udžbenika, izbaciti nepotrebnu faktografiju i reducirati broj tema;
- Uspostaviti transparentniju, efikasniju i kvalitetniju procedure izrade, odobravanja i odabira udžbenika, priručnika, radnih sveski i ostalog pribora. Kao najefikasnija mjera navodi se odobravanje samo jednog udžbenika za svaki predmet, što je Koordinacija ministara obrazovanja i znanosti u Federaciji Bosne i Hercegovine uradila od tekuće školske 2012-2013. godine. Isto mjeru je preložilo i Vijeće za opće obrazovanje u Bosni i Hercegovini.

Srednjoročne mjere (koje se još ne primjenjuju jer su za to potrebna dodatna financijska/ proračunska sredstva):

- Osigurati sredstva i u školama postaviti ormariće za sve učenike u kojima bi ostavljali barem opremu za tjelesni odgoj, likovno i slično;
- Osigurati sredstva i otvoriti produžene boravke barem za sve učenike prve trijade osnovnih škola (I-III razred) u kojima bi oni uradili domaću zadaću i naučili gradivo, uz pomoć i kontrolu učitelja, pa ne bi bilo potrebe za nošenje udžbenika i sveski kući;
- Gdje god je moguće organizirati nastavu u jednoj, jutarnjoj smjeni i to u kombinaciji sa produženim boravkom.
- Postupno zamijeniti udžbenike tablet-računalima za svako dijete.

Pojedine nadležne obrazovne vlasti napominju da je dio problema i to što se škola od strane pojedinih nakladnika tretira kao poligon za prodaju – i brzu zaradu – kvazididaktičkog materijala i sredstava, što traži prvenstveno veću odgovornost ravnatelja i nastavnog kadra, ali i stalnu kontrolu nadležnih ministarstava u sprječavanju ove pojave.

S obzirom da je ova inicijativa izravno usmjerena na neposredno poboljšanje zdravstvenog i tjelesnog stanja učenika u osnovnim školama, te posredno i odgojno-obrazovnog procesa i zaštita prava djeteta, o istoj će biti govora i na jednoj od narednih sjednica Konferencije ministara obrazovanja u BiH.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
Generalno tajništvo

Broj: 05-50-1-3752/12
Sarajevo, 28.2.2013. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 04.03.2013			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-50-1-15-	38/12		

01-50-15-1352/12

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH

- Zastupnički dom -

SARAJEVO

PREDMET: Odgovor na zastupničku inicijativu – dostavlja se

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 40. sjednici održanoj 28.2.2013. godine, utvrdilo je Odgovor na zastupničku inicijativu koju je podnio Senad Šepić, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

U privitku prosljeđujemo Odgovor radi njegovog dostavljanja zastupniku.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kutleša

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA**

Broj: 05-50-1-3752/12
Sarajevo, 28.2.2013. godine

Senad Šepić, poslanik u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, na 39.sjednici Predstavničkog doma održanoj 18.prosinca 2012.godine, podnio je sljedeću poslaničku inicijativu:

„Predlažem da Vijeće ministara BiH, u saradnji sa entitetskim i kantonalnim vladama, Odjelom za obrazovanje Brčko Distrikta i Konferencijom ministara obrazovanja u BiH, pripremi informaciju s prijedlogom mjera u cilju smanjenja težine školske torbe za učenike u osnovnim školama „

Na poslaničku inicijativu, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na sjednici 40. održanoj 28.2. 2013. godine, utvrdilo sljedeći

ODGOVOR

1. Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje provodi aktivnosti na izradi zajedničke jezgre nastavnog plana i programa za osnovnu devetogodišnju školu, temeljenoj na ishodima, čime će se odmaknuti od dosadašnjeg sustava obrazovanja koji se zasniva na sadržaju i krenuti ka sustavu obrazovanja temeljenom na ishodima učenja, odnosno znanjima, kompetencijama i vještinama učenika. Nakon postavljenih ishoda učenja uslijedit će izrada standarda učeničkih postignuća. Ovaj dokument će biti osnova za izradu nastavnog plana i programa. Sama organizacija nastave i planiranje sata imat će za posljedicu aktivno uključivanje učenika.

Ove aktivnosti su dugoročan proces, koje će zasigurno imati utjecaj na smanjenje sadržaja u udžbenicama, a time i na smanjenje težine udžbenika i torbe.

Za odgovarajući pristup rješavanja ovog problema treba napraviti procjenu o tome šta sve utječe na težinu školske torbe, jer to sigurno nije samo težina udžbenika, nego i težina bilježnica, pribora i same torbe.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
Generalno tajništvo

Broj: 05-50-1-715/13
Sarajevo, 15.3.2013. godine

01/e-50-1
ly

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 19.03.2013			
Šifra dokumenta	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj strana
01-50-1-15-39/12			
01-50-13-1391/12			

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH

- Zastupnički dom -

SARAJEVO

PREDMET: Odgovor na zastupničku inicijativu – dostavlja se

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 42. sjednici održanoj 13.3.2013. godine, utvrdilo je Odgovor na zastupničku inicijativu koju je uputio Senad Šepić, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

U privitku prosljeđujemo Odgovor radi njegovog dostavljanja zastupniku.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kutleša

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA**

Broj: 05-50-1-715/12
Sarajevo, 13.3.2013. godine

G-din Senad Šepić, poslanik u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, na 39. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 18. decembra 2012. godine, uputio je sljedeću poslaničku inicijativu:

„Predlažem da Vijeće ministara BiH pripremi i dostavi Parlamentu BiH informaciju o korištenju zdravstvene zaštite u BiH s posebnim akcentom na prava korištenja primarne zdravstvene zaštite, te liječenje pacijenata izvan entiteta odnosno kantona u kojem pacijent ima stalno mjesto boravka“-

Na postavljeno pitanje, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 42. sjednici održanoj 13.3.2013. godine, utvrdilo sljedeći

ODGOVOR

Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br.: 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06 i 88/07, 35/09, 59/09 i 103/09), definisana je koordinirajuća uloga Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine u oblasti zdravstva. Prema odredbama stava (2) člana 15. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine, Ministarstvo civilnih poslova je nadležno za obavljanje poslova i izvršavanje zadataka koji su u nadležnosti Bosne i Hercegovine i koji se odnose na utvrđivanje osnovnih principa koordiniranja aktivnosti, usklađivanja planova entitetskih tijela vlasti i definisanje strategije na međunarodnom planu, pored ostalog, i u oblasti zdravstva.

U skladu sa navedenim i imajući u vidu sadržaj pitanja u poslaničkoj inicijativi, Ministarstvo civilnih poslova je od Federalnog ministarstva zdravstva, Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske i Odjela za zdravstvo Brčko distrikta BiH zatražilo informacije o stanju u primarnoj zdravstvenoj zaštiti i o pravima na liječenje pacijenata izvan entiteta ili kantona u kojem pacijent ima stalno mjesto boravka, te je osnovu istih i sačinjen ovaj odgovor.

Informacije u vezi sa stanjem primarnoj zdravstvenoj zaštiti na području Federacije BiH

Prateći administrativni ustroj Federacije BiH, sistem zdravstvene zaštite je decentraliziran i kantoni imaju značajan stepen autonomije pri donošenju odluka iz oblasti zdravstva. Prema Izvještaju Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH „Zdravstveno stanje stanovništva i zdravstvena zaštita u Federaciji BiH – 2011.godina“, u Federaciji BiH je u toku proces implementacije obiteljske medicine (OM/PM) koji se odvija u okviru Projekta jačanja zdravstvenoga sektora (HSEP) finansiranog iz kredita Svjetske banke (IDA), Razvojne banke Vijeća Europe (CEB), te potporu kantonalnih vlada i Federalne vlade. Tri ključne komponente HSEP-a odnose se na rekonstruiranje PZZ, jačanje kapaciteta u oblasti zdravstvenoga menadžmenta, kao i jačanje kapaciteta za dijalog o politikama, monitoring i evaluaciju.

I pored značajnog broja educiranih liječnika i medicinskih sestara, te unaprijeđene infrastrukture, evidentan je problem nedostajućeg kadra i stalne fluktuacije zaposlenih, te se može reći da implementacija obiteljske medicine još uvijek nije zadovoljavajuća. Implementacija je najvećim dijelom otežana i zbog sporog procesa preustroja službi unutar domova zdravlja, nestimulativnih mehanizama plaćanja, odsustva menadžerskih vještina i neadekvatne legislative, koja ne prati reformске promjene. Zbog ovoga je posebno značajna provedba komponente Projekta jačanja zdravstvenoga sektora (HSEP), koja se odnosi na promociju upravljačkih vještina zdravstvenih profesionalaca, ravnatelja zdravstvenih ustanova i donositelja odluka.

U primarnoj zdravstvenoj zaštiti je u 2011. godini radila trećina ukupnog broja doktora medicine (32,2%). Na 100.000 stanovnika je dolazio 61 doktor medicine i 127 zdravstvenih tehničara, a na jednog doktora medicine u prosjeku su radila dva zdravstvena tehničara. Promatrano po kantonima, prisutne su razlike u pokrivenosti stanovništva timovima primarne zdravstvene zaštite. Tako, najveći broj doktora medicine ima Kanton Sarajevo (83/100.000) i Tuzlanski kanton (72/100.000), dok je najmanji broj u Unsko-sanskom i Posavskom kantonu (33/100.000).

Po jednom doktoru medicine u PPZ je u FBiH u prosjeku bilo 1640 stanovnika. Najveći broj stanovnika po jednom doktoru medicine je u Unsko-sanskom, a najmanji u Kantonu Sarajevo.

Postotak upućenih osoba specijalisti je veliki, što je u suprotnosti sa strateškim opredjeljenjem razvoja primarne zdravstvene zaštite, prema kojem se oko 80% svih zahtjeva za zdravstvenom zaštitom treba zadovoljiti na ovom nivou, te tako smanjiti upućivanje na više i skuplje nivoe zaštite.

Zdravstveno osiguranje i zdravstvena zaštita:

Zdravstveno osiguranje građana **Federacije BiH** je definisano Zakonom o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11). Zakon definiše osnove za utvrđivanje svojstva osiguranog lica na teritoriji Federacije BiH, koja institucija utvrđuje to svojstvo (kantonalni zavod zdravstvenog osiguranja), kako se dokazuje to svojstvena osnovu kojeg dokumenta se ta isprava izdaje (prijava na obavezno zdravstveno osiguranje), ko ih dostavlja kantonalnom zavodu zdravstvenog osiguranja, te postupak u vezi sa ostvarivanjem prava na prijem u osiguranje. Osim toga, treba naglasiti da se ni jednom licu, nezavisno od statusa osiguranja, ne uskraćuje pravo na hitnu medicinsku pomoć - kada su ugrožene vitalne funkcije.

Zakonom o zdravstvenom osiguranju (član 82. stav 1) definisano je da se sredstva obaveznog zdravstvenog osiguranja osiguravaju u kantonalnom zavodu osiguranja i Federalnom zavodu osiguranja i reosiguranja, u skladu sa namjenom. U stavu 6. istog člana, navedeno je da se sredstva federalnog fonda solidarnosti koriste namjenski za osiguranje jednakih uvjeta za sprovođenje obaveznog zdravstvenog osiguranja u svim kantonima, za prioritetne federalne programe zdravstvene zaštite, i prioritetne najsloženije oblike zdravstvene zaštite iz određenih specijalističkih djelatnosti, koji će se pružati osiguranim licima na teritoriji Federacije, i ne mogu se koristiti za druge namjene.

Zdravstvena zaštita i zdravstveno osiguranje u **Republici Srpskoj** su definisani Zakonom o zdravstvenoj zaštiti ("Službeni glasnik RS", broj 106/09), i Zakonom o zdravstvenom osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 18/99, 51/01, 70/01, 51/03, 57/03, 17/08, 01/09 i 106/09).

Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske obezbjeđuje zdravstvenu zaštitu osiguranim licima Fonda na nivou primarne, sekundarne i tercijarne zdravstvene zaštite, afirmišući princip slobode izbora zdravstvene ustanove od strane osiguranika bez obzira na njihovo mjesto prebivališta u Republici Srpskoj. Osigurana lica Fonda imaju pravo na slobodan izbor doktora porodične medicine i bolnice u Republici Srpskoj, bez obzira na mjesto prebivališta. ZA zdravstvene usluge koje se ne mogu pružati u zdravstvenim ustanovama u Republici Srpskoj, Fond zdravstvenog osiguranja RS, u skladu sa odredbama Pravilnika o korišćenju zdravstvene zaštite izvan Republike Srpske, odobrava liječenje osiguranih lica u ugovornim zdravstvenim ustanovama Federacije Bosne i Hercegovine, kao što su Centar za srce Tuzla, UKC Tuzla, UKC Sarajevo, KC Mostar i dr.

Prava na zdravstvenu zaštitu u **Brčko distriktu BiH** su regulisana Zakonom o zdravstvenoj zaštiti BD ("Službeni glasnik BD", 38/11) i Zakonom o zdravstvenom osiguranju BD ("Službeni glasnik BD", 1/02, 7/02, 19/07, 2/08, i 34/08). Pravo na zdravstvenu zaštitu primarnog nivoa i dijela konsultativno specijalističke zdravstvene zaštite imaju samo osiguranici Fonda zdravstvenog osiguranja Brčko distrikta, a oni koji to nisu imaju pravo samo na hitnu medicinsku zdravstvenu zaštitu u hitnim zdravstvenim stanjima i obaveznim vidovima zdravstvene zaštite za stanovnike Brčko distrikta BiH. Oni koji nisu stanovnici Brčko distrikta a u momentu potrebe za pružanjem zdravstvene zaštite se zateku na prostoru Brčko distrikta BiH, imaju pravo na neodložnu hitnu medicinsku pomoć.

Liječenje pacijenata izvan entiteta:

Pored entitetskih Zakona o zdravstvenom osiguranju koji se primjenjuju na području entiteta, pravo na zdravstvenu zaštitu je regulisano i **Sporazumom o načinu i postupku korištenja zdravstvene zaštite osiguranih lica na teritoriji Bosne i Hercegovine, van područja entiteta odnosno Distrikta Brčko kojem osigurana lica pripadaju** ("Službeni glasnik BiH", broj 30/01).

Svim izbjeglicama i raseljenim licima koji se vraćaju u ranija mjesta prebivališta, omogućuje se korištenje zdravstvene zaštite uz potrebnu dokumentaciju, odnosno uz podnijetu odjavu sa osiguranja i prijavu na zdravstveno osiguranje, te izdatu zdravstvenu knjižicu. Kada je u pitanju ostvarivanje zdravstvene zaštite na osnovu navedenog Sporazuma za kategoriju povratnika penzionera, značajno je napomenuti da određeni broj lica koristi duple dokumente, što dodatno otežava situaciju, jer penzioneri povratnici i dalje koriste zdravstvene knjižice zavoda zdravstvenog osiguranja kantona, a onda i računi za pružene zdravstvene usluge stižu sm zavodima.

Prethodnih godina iz Federalnog fonda solidarnosti, na osnovu Odluke o liječenju povratnika iz Republike Srpske u bolničkim zdravstvenim ustanovama u Federaciji Bosne i Hercegovine izdvajana su namjenska sredstva. U Budžetu Federacije BiH za 2012.g za ovu namjenu izdvojena su sredstva u iznosu od 2 ml KM.

Liječenje pacijenata izvan kantona u Federaciji BiH:

Prema Ustavu Federacije BiH, poglavlje II, član 2, stav 1, alineja o), sve osobe unutar Federacije BiH uživaju pravo na zdravstvenu zaštitu. U poglavlju III Ustava, član 2, alineja b) i član 3, uređeno je da federalna vlast stvara politiku i donosi zakone iz oblasti zdravstva, dok kantonalna vlast stvara politiku i provodi zakone. Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 22/06), u članu 11 određeno je da se iz kantonalnog budžeta finansira zdravstvena zaštita.

Stope doprinosa za zdravstveno osiguranje utvrđene su u članu 10. Zakona o doprinosima („Službene novine Federacije BiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 01/02, 17/06, 14/08). U tački VII Uputstva o načinu obračunavanja i uplate doprinosa („Službene novine Federacije BiH“, broj 10/02) regulisano je da, obveznici uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje isti uplaćuju na račun zavoda zdravstvenog osiguranja na nivou kantona, u kojem osiguranik ima prebivalište.

Nadalje, u članu 95. stav 2. Zakona o zdravstvenom osiguranju, regulisano je da se kantonalni zavodi osiguranja mogu međusobno udruživati radi ostvarivanja potreba iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, uz prethodno pribavljenu saglasnost Vlade Federacije BiH viša kantona.

Sporazum o načinu i postupku korišćenja zdravstvene zaštite van područja kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja kome osiguranik pripada („Službene novine Federacije BiH“, broj 41/01). Članom 1. navedenog Sporazuma utvrđeno je da se kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja obavezuju da će preduzeti mjere za obezbjeđivanje korišćenja zdravstvene zaštite osiguranim licima, kada takva lica koriste zdravstvenu zaštitu van područja kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja kome kao osigurana lica pripadaju.

Odlukom o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava („Službene novine Federacije BiH“, broj 21/09) obezbjeđena su dovoljno široka prava korišćenja zdravstvene zaštite kako za osigurana tako i za neosigurana lica, zatim lista ortopedskih pomagala koju sufinansira zavod zdravstvenog osiguranja, kao i zdravstvene usluge utvrđene prioritarnim federalnim programom zdravstvene zaštite koje se finansiraju iz federalnog fonda solidarnosti.

Zakon o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine Federacije BiH“, broj 46/10) donesen je 2010. godine a Programom rada Federalnog ministarstva zdravstva za tekuću godinu predviđeno donošenje i novog Zakona o zdravstvenom osiguranju, te će se u pripremi istog, između ostalog, razmatrati i pitanja liječenja pacijenata izvan mjesta prebivališta, a u cilju postizanja optimalnih rješenja u oblasti zdravstvenog osiguranja. Usvajanje novog zakona podrazumijeva široku javnu raspravu, uključenošću svih zainteresiranih strana i postizanje saglasnosti svih kantona, te je u ovom momentu nemoguće prejudicirati nova pravna rješenja.